

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KROLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Ekspedycyi Gazei Petersburskiego Poczta-
tu, lub do księgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie w księgarniach Głück-
sberga, i Zawadzkiego nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena Roczna w Rosyji z pocztą a w Stolicy, z no-
szeniem do mieszkań, 14½ r. Półroczna, 7½ r. sreb. Bez poczty, dla odbierają-
cych w księgarni Grafe Roczna, 13 r. sreb. Pół-
roczna, 6½ r. sreb. Dla Królestwa Polskiego nazna-
cza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

PIĄTEK, $\frac{8}{20}$ GRUDNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, $\frac{7}{19}$ Grudnia.

Rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 6 Grudnia.

Jego Wysokość Xiążę Alexander Hessen-Darmstatski, mianowany Szefem Borysoblebskiego pułku Ułanów, który przyjmuje nazwanie pułku tegoż Xięcia — Za odznaczającą się służbę zostają podniesieni do rangi Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Naczelnik 1, 2, 3 i 4 Kirysyerskich okręgów Noworossyjskich Osad wojskowych *Warpa-chowski*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków — Dowódzca 3 bryg. Gruzyjskich liniowych bataljonów *Schwartz*, i mianowany Naczelnikiem Dżaro-Bielokańskiego Wojennego okręgu i całej linii Kordonowej Lezgińskiej — Vice-Dyrektor Depart. Osad wojskowych baron *Prietwitz 1*, z zach. dot. obow. — Dowódzący 2 dyw. pieszą *Szczerbacki*, z zach. tegoż dowództwa — Naczelnik 1, 2, 3 i 4 okręgów jazdy Ukraińskich Osad wojsk. *Pilar von Pilchau 2*, z zach. dot. obow. — Dowódzący 21 dyw. pieszą *Manderstern*, z zatw. na tém dow. — Jenerał-adjutant *Naryszkin*, z pozost. Jen-adjutantem — Dowódzący: 1 dyw. pieszą gwardyi *Ofrosimow*, 2 dyw. Ułanów *Langel*, dywizyą Kirysyerów gwar-
dyi *Grünwaldt*, trzej ostatni z zatwierdz. na tych dowodztwach — Naczelnik Sztabu J. C. Wysokości w Wydziale Wielkiego Mistrza Artylleryi xiążę *Dołgorukow 2*, z zach. dot. obow. — Vice-Dyrektor Inżynjerskiego Departamentu Min. Wojny, Jenerał orszaku J. C. M. *Feldman*, i mianowany Jenerał-adjutantem J. C. M. z zachow. dot. obowiązków — Dowódzący: 2 dyw. Kirysyerów, z orszaku J. C. M. *Essen 1*, 11 dyw. piechoty *Deban-Skorotecki*, obaj z zatw. na tych dowodztwach — Liczący się w Armii *Kluki von Klugenau*,

z pozost. w Armii — Naczelnik okręgów Osad wojskowych Kijowskiej i Podolskiej gub. *Izumow*, Naczelnik Sztabu Inżynjerów czynnej Armii *Kappel* — dwaj ostatni z zach. dot. obow. — Dowódzca 4 bryg. pieszej gwardyi i pułku Pa-
włowskiego gwardyi *von Moller 2*, z pozost. dowódzcą tejże brygady — Naczelnik 3 dyw. artylleryi *Łowcew* — Naczelnik Wydziału Inżynjeryi w Komitecie Wojskowo-Naukowym *Scharnhorst*, Naczelnik Inżynjerów korpusu gwardyi i Grenadyerów *Witowtow*, Naczelnik Sztabu korpusu Żandarmów, z orszaku J. C. Mości *Dubelt 1*, czterej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków — Jenerał-adjutant *Anrep* z pozost. jen-adjutantem — Naczelnik 5 lekkiej dyw. jazdy, z orszaku J. C. M. Xiążę *Bagratjon-Imeretyński 1*, z zach. dot. obow. — Dyrektor Kancelaryi Ministerstwa Wojny z orszaku J. C. M. *Annikow 3*, i mianowany Jenerał-adjutantem, z zachow. dot. obowiązków. (Dok. nast.)

RESKRYPT CESARSKI.

Do Jenerała Artylleryi, Jenerała-Adjutanta *Suchozaneta*, z dnia 1 Grudnia 1844.

Roztrząsnąwszy ze szczególną uwagą wasze Zdanie sprawy o stanie Akademii Wojennej, złożone Mi przez Ministra Wojny, z rzetelném zadowoleniem widzę, że ta wyższa Szkoła, doskonaląc się od roku do roku, szybko dosięgła pożytecznego celu swego ustanowienia. Najlepszym tego dowodem jest, iż dostarczyła Armii Naszej wielką liczbę dobrych oficerów Sztabu Jeneralnego, którzy się odznaczają, tak przez swe moralne przymioty, przez znajomość tej gałęzi służby, jak i przez dokładne i pochwalne pełnienie wszystkich swych obowiązków. Przypisując waszej troskliwości i umiejętnej działalności tak stałe postępy w kształceniu oficerów Akademii Wojennej, postępy jawnie ziszczające zasadę

na której była oparta ta pożyteczna instytucja, wynurzam wam za ten nowy dowód gorliwości w długim waszej służby zawodzie, zupełną Moją wdzięczność i ku większemu jej oznaczeniu, Rozkazałem zaliczyć syna waszego, Pazia Alexandra, Paziem-pokojowym Dworu Mojego.

«Pozostaję wam przychylnym.»

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI z d. 30 Listopada, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Jenerał-major korpusu Żandarmów *Włachopulow*, mianowany Naczelnikiem VIII Okręgu Żandarmów—Liczący się w Artylerji Jenerał-major *Mielnikow*, otrzymuje dymisją dla słabości zdrowia z mundurem i pensją.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu z d. 5 b. m. Wielki podczaszy Dworu *de Ribeaupierre*, mianowany Wielkim Podkomorzym (Szambelanem)—Rzeczyw. Radzca Stanu *Panajew*, podniesiony do rangi Radzcy Tajnego z pozostaniem Dyrektorem Kancellaryi Ministerstwa Dworu J. C. M.—Rzeczyw. R. St. hrabia *Szuwałow*, Marszałkiem Dworu i Vice-Prezydentem Kantoru Dworu, jako-wego urzędu pełnił obowiązki.

— Przez Reskrypt CESARSKI z dnia 5 Grudnia, Wielki Ochmistrz Dworu *Opoczynin*, mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 1 klasy.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kantoru Dworu, mianowane z d. 5 b. m. Frejlinami N. CESARZOWEJ, Panny: Xiężniczka Katarzyna *Golicyn*, wnuczka zaszłego Rzeczyw. Radzcy Tajnego 1 klasy Xięcia Alexandra *Golicyn*, Xiężniczka Alexandryna *Czernyszew*, córka P. Ministra Wojny, *Elżbieta Strekałow* i Antonina *Michajłowskoj-Danilewskoj*.

— Przez takiż Ukaz dnia tegoż, mianowany Szambelanem Dworu CESARSKIEGO starszy urzędnik Podróżnej kancelaryi CESARSKIEJ wydziału Marynarki Radzca Stanu *Komowski*.

— Umarł Jenerał jazdy wojska Dońskiego *Kutejnikow*.

— Odebrano tu wiadomość o zaszłym w dniu 22 Listopada zgonie Xięcia Alexandra, syna Mikołaja, *Golicyna*, Rzeczywistego Radzcy Tajnego 1 klasy. Znakomity ten Dygnitarz umarł mając lat 71 wieku, w dobrach swoich *Hassir-Alexandryi* w Krymie. Pochowany, według ostatniej woli swojej, bez żadnej wystawy, w Greckim Monastyrze Św. Jerzego w Balaklawie.

— W roku zeszłym, 1843, z woli N. PANA, zaczęto w tutejszej twierdzy SS. Piotra i Pawła budowanie oddzielnego gmachu dla pomieszczenia w nim brzęczącej monety i sztab, składających fundusz Ekspedycyi Kredytowych biletów Państwa i Kassy Depozytowej a to ze względu, że lamusy (кладовая) znajdujące się po tych Zakładach, dla ogromu składanych tam kapitałów okazały się zaciasnemi i nadto, mieszcząc się w najbardziej ludnych kwartałach Stolicy, nie-dosć są zabezpieczone na przypadek pożaru otaczających budowli.

Obecnie, gmach pomieniony został ukończony i postanowiono przewieść doń na pierwszy początek, (odłożwszy

z gotowizny ilość potrzebną do zwykłych obrotów Ekspedycyi Biletów Kredytowych Państwa i Kassy Depozytowej) w złotej i srebrnej monecie 63,390,000 rubli a w sztabach, drogich kruszców na 7,074,245 rubli, 99 kop., w ogóle 70,464,245 rubli, 99 kopiejek.

Za porozumieniem się zarządzającego Ministerstwem Skarbu z Kontrolą Państwa ułożone zostały prawidła względem obrewidowania, przewiezienia i dalszego przechowywania tego kapitału w nowym *zapasowym* Skarbcu. Przy zatwierdzeniu tych prawideł podobało się J. C. Mości dać nowy dowod zaufania i szacunku dla tutejszego Ciała Handlowego, wyrażeniem NAJWYŻSZEJ woli, iżby takowe, z pośród swego i cudzoziemskich handlowych gości grona, wybrało deputatów dla znajdowania się przy rewizji przewożonego kapitału oraz przy samym przewiezieniu i umieszczeniu jego w nowozbudowanym gmachu.

Stan kupiecki, przyjąwszy takowe objawienie woli MONARSZEJ z uczuciem głębokiej czci i wdzięczności ku Wysockiemu Orędownikowi Handlu, odbył 15 zeszłego Listopada, na wezwanie Gieldowego Komitetu, Zgromadzenie, na którym jednomyślnie wybrani zostali dwudziestu czterej Deputowani, mianowicie: S.-Petersburski 1 Gildyi kupiec i Kawaler, Bankier baron Alexander *Stieglitz* — Radzca Stanu i Kawaler, S.-Petersb. 1 Gildyi kupiec Mikołaj *Kusow* — Radzca Handlowy i Obywatel Poczestny, *Fatieński* 1 Gildyi kupiec Mikołaj *Chariczkow* — Radzca Handlowy i Kawaler, S.-Petersb. 1 Gildyi kupiec *Bazyli Żukow* — Obywatel Poczestny, S.-Petersb. 1 Gildyi kupiec *Michał Dmitrijew* — Radzca Handl. i Kawaler, S.-Petersb. 1 Gildyi kupiec *Jan Żadimirowski* — Poczestny Obywatel, *Kalaziński* 1 Gildyi kupiec *Dymitr Poleżajew* — Archangelski 1 Gildyi kupiec *William Brandt*—S.-Peter. 1 Gil. kupiec *Jan van Harder* — Tawasthustski 1 Gildyi kupiec *Franciszek Boissonet* — Poczestny Obywatel Moskiewski 1 Gildyi kupiec *Jan van-der-Vlitt* — Pocz. Obyw. S.-Petersb. 1 Gildyi kupiec *Alexander Taal*—S.-Peter. 1 G. kupiec *Alexander's John Forsman* — Obyw. Pocz. S.-Peter. 1 Gild. kupiec *Gabryel Celibiejew* — Radzca Rękodzielniczy, *Narwski* 1 Gildyi kupiec *Dimitr Chlebnikow*—S.-Peters. 2 Gildyi kupiec *Ewald Meisner*—Obyw. Pocz. S.-Peters. 2 Gildyi kupiec *Paweł Sazonow*—Zagraniczni goście: *John Hodgson*—(i kawaler) *Robert Kethly*—*Samuel Gwyer*—*Tomasz Anderson*—*Edward Cailey*—(i kawaler) *Jakub Seguin*—*Karol Riva*.

W dniu 2 bieżącego Grudnia, w obecności Kontrolera Państwa i Zarządzającego Ministerstwem Skarbu, dopełniona została przez Rewizyjny Komitet, złożony z Członków Rady Zakładów Państwa i wszystkich Deputowanych od Gieldowego Zpromadzenia Kupców, rewizya naznaczonej do przewiezienia brzęczącej monety i sztab, które znalezione zostały w tej samej ilości, jak powiedziano wyżej. Po ukończeniu tego sprawdzenia, przyłożone zostały do składów Ekspedycyi biletów Kredytowych pieczęci Członków Rewizyjnego Komitetu i Zarządu Ekspedycyi.

Samo przewożenie pomienionego kapitału zacznie się od dnia 7 bieżącego Grudnia i będzie ponawiane codziennie, aż do jego ukończenia za pośrednictwem oddzielnie na to wyznaczonej komendy wojskowej i pod bezpośrednim nadzorem Członków Komitetu Rewizyjnego i Deputowanych od Stanu Kupieckiego, tudzież przy urzędnikach Ekspedycji Kredytowych Biletów i Kassy Depozytowej.

WIADOMOŚĆ DLA ŻEGLARZY I PODRÓŻNYCH. W *Journal d'Odessa* piszą: «Rząd Grecki obwieścił urzędowie pod dniem 16 Października bieżącego roku, że na przyszłość podróźni i towary przychodzące z Konstantynopolu będą poddawane w portach Greckich kwarantanie nie na dłużej, jak na dni 9 zamiast dni 14, jak to się czyniło dotąd.»

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 9 Grudnia.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w przychyleniu się do prośby Napoleona Spinka, wychodźca Polskiego, we Francji przebywającego, Najmiłościwiej dozwolił mu raczył powrócić wraz z dwójgiem małoletnich dzieci jego, do Królestwa.

— **NAJJAŚNIEJSZY PAN**, w przychyleniu się do prośby Franciszka Kuszla, który, wydaliwszy się potajemnie w roku 1832 z kraju, obecnie w mieście Glasgowie w Szkocji się znajduje, Najmiłościwiej udzielił mu raczył przebaczenie, z dozwoleniem powrotu do Królestwa.

— Z wyciągniętych w tych dniach numerów 5 klasy 64 Loteryi klasycznej następne celniejsze wygrane przypadły na numera:

75,000 rub. sreb. na	N ^o 6,343.
10,000 — — — — —	— 5,832.
5,000 — — — — —	— 1,621.
3,000 — — — — —	— 13,147.
1,500 { — — — — —	— 5,124.
— — — — —	— 7,602.

NEKROLOG.

(Nadesłano.)

«Dla mieszkańców Sławuty, dla rodziny Xiążąt Sanguszków i jej przyjaciół smutnie będzie pamiętny dzień 20 Listopada roku bieżącego. Po przeszło czterotygodniowej słabości, w dniu tym, o godzinie 5 z południa, rozstał się z tym światem Xiążę Eustachy *Sanguszko* w 77-m roku życia swojego. Połowa wypadków z czynnego zawodu zmarłego Xiącia należy do wieku zeszłego; wypadki te zapisały Dzieje społeczne. Niektóre ważne zdarzenia z życia swego obozowego zasiągnięte żywą pamięcią, zostawił w Pamiętnikach przez siebie napisanych.

Od 49 lat połączony był węzłem małżeńskim z dostojną dziś wdową z domu Xiążąt Czartoryskich. Tyle przeżytych

lat wspólnie, tyła ciosów podzielonych razem, żał Xiążęny uczyniły niepodobnym do opisania.

Po ojcu swoim, Wojewodzie Wołyńskim odziedziczywszy wielką fortunę, w rozległych swoich włościach, sprawowanych administracją rządową, umiarkowaną i czujną, stał się prawdziwym ojcem swoich poddanych, polepszając ich byt i wygody. I ku uczczeniu pamięci jego wiecznie żyjącej w sercach mu wdzięcznych i dla wzoru ludziom możliwym, winniśmy powiedzieć, że on, rzadkim w naszym kraju przykładem, wynagradzał wszystkie sługi, którzy mu długoletnie prace swoje poświęcili. Lista gracialistów zmarłego Xiącia nie ma sobie podobnej. Ta lista, na której są imiona zgrybiących starców i wdów z ich rodzinami, będzie żyjącym wdzięczności pomnikiem na jego grobie.

Tak chlubnie przeżytego życia koniec musiał być wzorowy. Rzadkiem zdarzeniem, pomimo ciężkiej choroby, zachował xiążę do ostatniej chwili przytomność umysłu, z przykładną chrześciańską pokorą i rezygnacją, spełnił wszystkie religijne powinności. Dniem przed śmiercią zrobił dopełniające rozporządzenie, rozdzielił jeszcze tysiące pomiędzy swoje sługi, o żadnym nie zapomniawszy; na godzinę przed skonaniem pożegnał licznych obecnych, każdego po imieniu wyuwawiając; żegnał równie gromady swoich poddanych, które mu przyszły złożyć cześć ostatnią — tak bez żadnego ciężaru na sumieniu, ze spokojnością i wiarą chrześcijanina, krótkim i łagodnym skonaniem przeniósł się do wieczności, ten czcigodny potomek starożytnych xiążąt Litewskich.

Przez trzy ostatnie dni rozmawiał z przyjaciółmi o swojej śmierci, jako o momencie nieuchronnym do przebycia; czuł śmierć na sobie, tylko niezwykle silna budowa fizyczna oddalała chwilę ostatnią.

Niechcemy wierzyć tym pismom, co nam mówią o jakimś ostudzeniu do religijnych zasad, które przypisują szrenieniu się nowożytniej ościennej filozofii. Śmierć Xiącia Eustachego Sanguszka, jak była przykładem zgonu chrześcijańskiego, a przy łożu umierającego najlepszą dla pozostałych nauką, tak będzie zawsze dowodem że w czasach naszych nie odstąpiliśmy od chrześcijańskich cnot naszych naddziadów z którymi przeniesiemy się przez przepaść czasu do lepszej wieczności.

Xiążę Eustachy powagą, wiekiem, dostojnością, zachowaniem starodawnych zwyczajów i gościnnością w domu swoim był wzorem obywatelstwa, żyjącym dawnych czasów pomnikiem, po którym rdza nie przeszła, a żał głęboki zostaje.

Zmarły Xiążę zostawił dwóch synów, Xiążąt Romana i Władysława Sanguszków.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PRUSSY. Berlin 8 Grudnia. Król Jmć raczył nadać order Orła Czerwonego z brylantami 1 klasy, hrabi de Li-

nanges - Westerburg, Feldmarszałkowi - Lejtnantowi służby Austriackiej i Vece-Rządzczy Moguncyi.

— Król Jmć raczył nadać order Orła Czerwonego 1 klasy Jenerał-porucznikowi, hrabi Goblet d'Alviella Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Déchamps, Ministrowi Prac Publicznych w Belgii.

— W dobrach Gross-Ziethen, położonych blisko od Berlina, należących do rodziny sławnego Feldmarszałka Blüchera skradziono w tych dniach cały zbiór kosztowności, które ten wódz odebrał w darach od Panujących Mocarstw Sprzymierzonych i od rozmaitych miast niemieckich, a które były zamknięte w szafie Chińskiej.

Pomiędzy temi przedmiotami znajdował się miecz honorowy, nadany od Xięcia Regenta Anglii, ozdobiony brylantami i wartujący do 10,000 funtów sterlingów, puszka złota z dyplomatem na obywatelstwo miasta Berlina, wartująca 4,000 talarów, szesnaste tabakier złotych, ozdobionych brylantami na wartość 11,000 talarów, i t. p. Cała strata szacowana jest na 300,000 talarów.

— Umarł tu ostatnimi dniami P. Molière, kaznodzieja gminy protestantskiej francuzkiej naszego miasta, mając lat 82. Przed 60 przeszło laty przybył tu z Genewy na Nauczyciela zeszłego Xięcia Augusta. Był on teściem P. Ancillon. Jeden z jego synów jest adjutantem przy Xięciu Henryku Pruskim, który rezyduje w Rzymie. W chwili zgonu P. Molière córka jego wzięta przez rodzinę Xięcia Radziwiłła, wśród której pozostanie, aż do odjazdu swego do Rzymu.

— Piszą z Wrocławia, 24 Listopada: «Głowa rodziny Rothschild, prosił pokolei u wszystkich prawie Panujących Niemieckich o pozwolenie kupienia dóbr szlacheckich, to jest takich, do których właściciela przywiązane jest używanie praw szlacheć służących; wszędzie odmówiono mu z powodu, że ustawy Niemieckie wyłączają izrealitów od używania praw tego rodzaju; nakoniec otrzymał takowe pozwolenie od Rządu Pruskiego.

«Skorzystał zeń natychmiast i za sumę 800,000 talarów (3,200,000 franków nabył dobra Schillersdorf, Odenberg i Haldschin, w południowej części Szląska, nad granicą Austriacką położone. Te ogromne dobra będą stanowiły związek posiadłości ziemskich, mających na wieczne czasy pozostać w rodzie Rothschildów.

Stettin 4 Grudnia. Wczora miasto nasze było teatrem okropnego pożaru, który wybuchnął około godziny 4 po południu w gorzelni i fabryce rumu kupca J. E. Schmidta. Pożar sprawiony przez nieostrożność jednego robotnika, który chodził z ogniem pomiędzy aparatami do destylacji służącymi. Prócz fabryki Schmidta zgorzały pobliskie składy zboża, spirytusu, lnu i t. p. Szkodę w budowach szacują na 100,000 a w towarach na drugie 100,000 talarów.

ANGLIJA. Londyn 4 Grudnia. Kapituła orderu Podwiązki, naznaczona na 3 b. m. dla przyjęcia J. W. Xięcia Panującego Saxe - Cobourg Gotha, odłożona została na 12 Grudnia.

— Królowa Jmć udzieliła pensją 150 funt. sterling. córkom pułkownika Stoddard, który był zamordowany w Bucharze.

— Od niejakiego już czasu Rząd Angielski, przez jednego z Członków Arystokracji Angielskiej, rezydującego w Rzymie udawał się do Kardynała Acton, prosząc go o pośrednictwo dla zawiązania stosunków dyplomatycznych ze Stolicą Apostolską. Kardynał odpowiedział że Ojciec święty nie może myśleć o uskutecznienu tego żądania, aż nim Rząd Angielski całkowicie odwoła wszystkie prawa karne istnące przeciw katolikom i katolicyzmowi; następnie, po wypełnieniu tego pierwszego obowiązku, warunkiem *sine qua non* jakiegokolwiek układu jest, iż Papież mieć będzie swego Nuncjusza przy Dworze Wielkobrańskim.

— Gorączka w Liverpool nie ustaje i nakazane są modły publiczne dla zatamowania tej klęski.

— Ukończone zostało śledztwo o przypadku zdarzonym na drodze żelaznej Nottinghamskiej. Sąd przysięgłych pod przewodnictwem Coroner'a (Sędzia śledczy) wydał wyrok oskarżenia o zabójstwo, na Inspektora stacyi, który wyprawił jedną karawanę na spotkanie drugiej.

— Okropny przypadek zdarzył się w kopalniach węgla zwanych Caw-Avon, w okolicach Neath. Gaz wodorodny węglisty rozszedł się po galeryach i tam, za zetknięciem się z ogniem zapalił się z taką gwałtownością, że 50 robotników zostali zabici na miejscu. Wszystkie budowy podpierające kopalnie musiały się zawalić, albowiem woda natychmiast napełniła ją po wybuchnienu gazu.

— Złodzieje którzy skradli kasę domu bankowego Rogers, Olding, i komp. otworzyli negocyacye z tym domem, ofiarując zwrócić wszystkie skradzione wartości za sumę 15,000 funtów sterl. w gotowiznie (*). Dom Rogers daje już 10,000 funt. Jeżeli ten układ dójdzie do skutku, będzie to niemależ zachęceniem dla łotrów Londyńskich.

FRANCYA. Paryż 5 Grudnia. Ślub J. K. Wysokości Xięcia d'Aumale z siostrą ciotecznorodzoną J. K. W. Xieźniczka Maryą Karoliną Salernską odbył się z wielką wystawą w kaplicy pałacu Króla Jmci Obojej Sycylii. Ślub religijny poprzedzony był ślubem cywilnym.

Syndyk miasta Neapolu odczytał głośno akt do którego przyłożyli następnie swe podpisy NN. Królestwo Oboje, Ich Królewskie Wysokości i świadkowie. Francuzi, obecnie znajdujący się w Neapolu w wielkiej liczbie byli zaproszeni na obrzęd ślubny, osobne miejsce było zachowane dla oficerów floty Francuzkiej, z nich Dowódzca Floty, admirał Parseval-Deschênes, był jednym ze świadków Xięcia, dalsi dwaj świadkowie byli: nasz Poseł, xiążę de Montebello i jenerał Durosnel, adjutant Królewski.

Na zwykłe pytanie, xiążę d'Aumale odpowiedział po francuzku: *Je le veux*, a xieźniczka, po włosku: *Voglio*.

Wieczorem był obiad familijny w pałacu, potem wido-

(*) Donieśliśmy dawniej że za odkrycie sprawców kradzieży ofiarowane jest 3000 funt.

wisko-gala, illuminacya, *etc.* Xiążę d'Aumale, po zawartym ślubie, przeniósł się do pałacu Salerneńskiego.

Dla powinszowania Ich KK. WW. Rządca Angielski wyspy Malty przysłał do Neapolu okręt *Formidable*; francuska fregata *l'Iphigénie* przybyła tu 23 Listopada.

Wyjazd Wysokich Nowożeńców do Marsylii naznaczony jest na 2 Grudnia.

— Minister Spraw Wewnętrznych ukończył ostatecznie układy z kompaniją drogi żelaznej z Paryża do Rouen o ustanowienie na tej linii telegrafu elektrycznego. Rząd bierze na siebie wszystkie koszta i kompanija będzie miała swoje dróty osobne dla własnego użytku. Ta ostatnia okoliczność najtrudniej dała się ułożyć, Rząd albowiem chciał zachować dla siebie monopolium telegrafów elektrycznych, jak już ma monopolium zwyczajnych. Koszta wyrachowane są po 1,000 franków na kilometr (prawie wiorsta rossyjska) co prawie dwa razy jest więcej na pierwsze zaprowadzenie niż kosztuje zwykły telegraf, ale wydatki utrzymania, mianowicie z powodu zmniejszenia służby, będą w nowym systemacie nieporównanie mniejsze, prędkość ledwo nie bajeczna 400,000 kilometrów na sekundę i doskonała pewność zachowania tajemnicy depeşów tak przesyłanych. Wynalazca telegrafów elektrycznych, P. Wheatstone wkrótce ma przybyć do Paryża, dla upomnienia się o wynagrodzenie za użycie jego odkrycia, wbrew zdaniu komisji, która mu tego odmawia.

— Izba Obwinień (Chambre d'accusation) w ostatnich czasach uznała za niepodlegających sądzeniu dwóch uczniów Szkoły Politechnicznej, którzy stoczyli z sobą pojedynek. Prokurator Królewski appellował od tego wyroku.

— Obwód Chartres na spisie swoich wyborców liczy najbogatszego właściciela nieruchomości we Francyi. Jest to margrabia d'Aligre, który płaci rocznie podatku 27,000 franków.

HISZPANJA. Podług wiadomości z Madrytu z dnia 29 Listopada. w dalszej rozprawie nad projektem nowej Konstytucyi, zaszedł na posiedzeniu 26 ważny i nieprzewidziany wypadek. Pomimo oporu Gabinetu i Komisji sprawozdawczej przyjęty został niespodzianie 83 głosami przeciw 75 wniosek P. Collantés stanowiący, że żeby można być wybranym do izby Deputowanych potrzeba dowieść że się posiada 10,000 realów w dobrach nieruchomych. Skutkiem tej uchwały połowa dzisiejszych deputowanych, złożona z urzędników lub literatów, będzie musiała wyjść z Izby.

Na początku tegoż posiedzenia, na pytania P. Puche o stanie podniesionego rokoszu w prowincjach Logrono i Huesca, Prezydent Gabinetu odpowiedział że Rząd wszędzie jest pewnym stłumienia powstania, że to powiększanej części już dokonane i że pozostaje tylko domierzyć sprawiedliwość nad winnemi.

28, poprawy przeciw projektowi Komisji, do artykułu o małżeństwie Panującego zostały jedne po drugich odrzucone 133 głosami przeciw 39. Na dzisiejszym posiedzeniu artykuł ten przyjęty został 120 głosami przeciw 37.

— Gazeta *Phare des Pyrénées* pisze: «Donoszę że skutkiem wyznań syna Zurbarano mnóstwo osób uwięziono w Birgos, Logrono i Vittoria. Jeneral Iturbe jest w ich liczbie, P. de Gamboa, dawny Konsul Hiszpański w Bayonnie, potem Minister Skarbu za Espartero, przedwczora zatrzymany został w St. Sebastien, gdzie od roku był osiadł.

— O Zurbarano najsprzeczniejsze chodzą wieści; jedni twierdzą że się z pistoletu zastrzelił, inni że ukrywa się w samym Madrycie, inni nakoniec, i to najpodobniejsza do prawdy, że się schronił do Portugalii.

DANIJA. *Kopenhaga 3 Grudnia.* Xiężna Luiza, małżonka Xięcia Chrystiana Schleswig-Holstein-Sonderbourg-Glücksburg, szczęśliwie powiła Xiężniczkę.

BAWARYA. *Munich 2 Grudnia.* Ogłoszono zostało urzędowie że następna wystawa płodów przemysłu wszystkich krajów do Związku Celnego Niemieckiego należących, odbędzie się w roku 1849 w Bawaryi. Miejsce i dzień otwarcia wystawy, tudzież inne dotyczące się jej szczegóły, później ogłoszone będą.

— Donoszą z Hamburgu że Senat i Kollegium starszych tego miasta, oświadczyły się za emencyacją izraelitów; co najwięcej skłoniło do tego, było to przykładne postępowanie mieszkańców tego wyznania, były to ogromne ofiary uczynione przez nich po pożarze 1842 roku na wsparcie nieszczęśliwych którzy ucierpieli od tej klęski i w ogóle patriotyzm którego po wszystkie czasy dawali dowody, Emancypanya będzie zupełna jak twierdzą, wszakże niema się rozciągać aż do zasiadania żydów w Senacie, przez tę naturalną przyczynę, że wszystkie akta tego Ciała połączonego są z formułami religii chrześcijańskiej i mianowicie wyznania Augsburgskiego, tak, że i wszelkie inne wyznania chrześcijańskie *ipso facto* są z Senatu wyłączone.

BELGIJA. *Bruxella 1 Grudnia.* Izba Reprezentantów przyjęła wczora budżet dochodów bez żadnej zmiany 61 głosami przeciw 4.

Konwencya Handlowa ze Związkiem Celnym Niemieckim jest już przedmiotem rozpraw w biurach Izby Reprezentantów, i zdaje się zjednywać powszechne spóćzucie.

— Rząd Belgijski zamierza udoskonalić przemysł więźniów po domach aresztu i spodziewa się podnieść go do tyła, że zyski z tego źródła nietylko znacznie powiększą zbiory pasnego kapitału więźniów, który im się wydaje przy wypełnieniu kary, ale wystarczą z czasem na utrzymanie samych więźniów, tak iż te nie Skarbowi kosztować nie będą. Przemysł *pocziwy* prywatnych ludzi zaczyna się już strachać tego spółzawodnictwa przemysłu więziennego.

AMERYKA. *Stany Zjednoczone.* Gazeta Louisville'ska potwierdza wiadomość o okropnym przypadku zdarzonym z parowym statkiem *Lucie Walker* na rzece Ohio, o którym meśmy w czasie właściwym donieśli. Skutkiem pęknięcia kotłów 60 ludzi jest zabitych lub utonionych, a przeszło 20 skałeczonych.

— Czytelnicy przypominają sobie sposób ogłoszony na-

przod przez gazety Madrytskie leczenia *krupu* u dzieci; radzono przecinać w jednym miejscu gardło dziecięcia, żeby zapobiedz uduszeniu. Gazety Amerykańskie podają sposób mniej gwałtowny, ale, jak twierdzą, równie nieomylny. Jak skoro na dziecku ukażą się symptomata *krupu*, należy mu przykładać za pomocą gąbki, wodę z lodem, jak być może najzimniejszą, do szyi i piersi. Powoli oddech wraca, w ten czas trzeba dawać co najwięcej pić (*); chore dziecko powinno być ciepło okryte; uleczenie ma być niezawodne.

BREZYLIA. Donoszą z Bahii, z dnia 10 Października: «Ogłoszony to wyrok Rządu stanowi, że zawijające do tegojszego portu okręty wszelkich narodów jedynie dla nabrania żywności, mają być wolne od wszelkich opłat portowych.»

MEXYK. Odbyło się tu małżeństwo Prezydenta Stanów Meksykańskich generała Santa Ana w sposób nader osobliwy. Kobieta jedna, nieodbijając skutku na podawane mu kilkakrotnie próby umyśliła przyjść do Prezydenta w towarzystwie swej 18-letniej córki, osoby rzadkiej piękności. Santa Ana gwałtownie się pokochał w młodej proszącej i niezważając że był jeszcze w żałobie po stracie pierwszej żony, prusił ją o rękę i wkrótce po otrzymaném zezwoleniu ożenił się z piękną Meksykanką.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 5 Grudnia. Gazeta Standard zapewnia, że Królowa Jmć z Xięciem Alkertem przyrzekli Xięciu Wellington odwiedzić go w jego zamku Strathfieldsaye w ciągu następných dni dziesięciu. Xiążę Buckingham odebrał podobneż zapowienie odwiedzenia go w rezydencji Stowe. — Wspañiale podarki ofiarowane przez Cesarza Rosyjskiego Królowej Jmci, J. K. W. Xięciu Albertowi, sirowi Robertowi Peel, Xiążętom Devonshire, Buceleugh i innym znakomitym osobom, przywiezione zostały temi dniami z Cronstodt. Królowa otrzymała wspaniałe wazy malakitowe wielkiej wartości. — Dotąd, mimo najpilniejsze poszukiwania, nie powzięto żadnego śladu o sprawcach kradzieży z kasy domu Rogers, Olding i komp. — Doktor Adler z Frankfortu nad Menem, Wielki Rabbini Hanowerski, obrany został Wielkim Rabbinem Anglii i posiadłości W. Brytańskich. — Odebrano nowiny z Chin po 1 Września; eskadra francuzka przybyła 13 Sierpnia do Macao i P. de Lagrenée wsiadł tam na ląd.

PORTUGALIA. *Lizbona 27 Listopada.* Stolica nasza przed kilku dniami była teatrem wielkiego pożaru który zniszczył niemało domów i znacznych gmachów; wielka liczba ludzi zginęła w płomieniach i pod gruzami. Rozszerzenie się pożaru przypisać należy niedbalstwu z jakim tu jest urządzona służba ogniowa.

(*) Gazety nie mówią czy picie ma być również zimne, czy zwyczajne.

Paryż 7 Grudnia. Twierdzą za rzecz pewną że między Marszałkami Soult i Bugeaud wynikło ważne nieporozumienie. Gabinet bardzo jest nieukontentowany, że ten ostatni ma zamiar stanąć do rozpraw Parlamentowych w charakterze Wielkorządcy Algeryi i mówić w przedmiocie traktatu zawartego z Marokiem. Rozeszła się już pogłoska, że z tego powodu Marsz. Soult weźmie dymisyę, a Marsz. Bugeaud będzie Ministrem Wojny.

HISZPANIA. Na posied. 30 Listopada izba Reprezentantów, w dalszym ciągu rozpraw nad reformą Konstytucyi, na wniosek P. Egana, uchylila § 4 art. 48, stanowiący, że Król, dla wyjazdu z Hiszpanii, powinien mieć pozwolenie od Kortezów.

RZYM 19 Listopada. Piszą z Rzymu: «Jesteśmy w tej chwili świadkami fenomenu, któremu podobnego nikt nie zapamięta w terażniejszej porze roku; wszystkie drzewa i krzewy okryte są pączkami i ptaki przelotne, jaskółki mianowicie, które zwykle na zimę odlatują do daleko cieplejszych klimatów, dotąd nas nie opuszczają»

(*Ostatnia poczta Londyńska nie przybyła.*)

(*Journ. de S. P. Psz. Połn. R. I.*)

DONIESIENIE MUZYCZNE.

Pospieszamy udzielić czytelnikom Tygodnika nader przyjemną wiadomość: P. Stanisław Moniuszko, wygotował i oddał do druku *tom drugi* SPIEWNIKA DOMOWEGO.

Dobrze wiadomy talent kompozytora, powszechna wziętość tomu pierwszego, są nieomylną rękojmnią pomyślności nowego zeszytu.

O wartości zresztą nowego Spiewnika, łatwo przekona następująca bogata i rozmaita treść jego:

- 1.) *Wilja i Niemen*, — duet (poezja A. E. Odyńca).
 - 2.) *Dziadek i Babka*. (J. Dycalp'a) sentymalnie naiwne opowiadanie.
 - 3.) *Magnus i Troka*, — ballada Szwedzka (przekł. L. Siemieńskiego).
 - 4.) *Piosnki różne*: I.) Wyjazd z Ukrainy (ze Stannicy Tarszy). II.) «Czy powróci?» (J. I. Kraszewskiego). III.) Skowronek (z «*Timonka*» Kowalskiego. IV i V). Piosnki A. Grozy. VI.) Piosnka żołnierza (J. Korzeniowskiego). VII.) Pociąg do Kradzieży. VIII.) «Gdybym miał twój dar» (z Pism Przedślubnych Dycalp'a). IX.) Kum i Kuma. X.) Do oddalonego (z Göthego).
 - 5.) *Mazurki i Krakowiaki*: I.) *Dziewczę bez posagu*. II.) *Mazur* (Brodzińskiego). III.) «Gdyby mnie kto kochał szczerze» IV.) *Dziewczę - Aniołek* (Ig. Chodźki). V.) *Moje bogactwo*. VI.) *Krakowiak* (z Wiesława). VII i VIII.) *Krakowiak z Twardowskiego* (J. Korsaka). IX.) *Podstęp X.) Tułaczka*.
 - 6.) *Magda Karczmarka* — ballada (Eleonory Szyrmer).
- Wydanie nowego Spiewnika również jak pierwszego powierzone jest wybornej litografii P. Klukowskiego w Wilnie; nado ozdobione będzie kilką rycinami.
- Prenumerata po rubli sr. 4 za egzemplarz przyjmuje się w Wilnie w xięgarui pod firmą: Józefa Zawadzkiego.
- Zyczący prenumerować proszeni są o wczesne zgłoszenie się gdyż druk Spiewnika wkrótce się rozpocznie a mała tylko ilość egzemplarzy nad liczbę prenumeratorów odbita będzie.